

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

*Maliye Okulu'nun 100. Yılı
Sempozyumu*

*İstanbul Ün. S.B.F. Konferans Salonu
27.09.2024*

Dr. Ahmet Kavak
Yeminli Mali Müşavir
PwC Vergi Direktörü

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

7524 Sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 02.08.2024 tarihli ve 32620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, bu yasa ile vergi sistemimize dahil edilen yeni önlem ve uygulamaları, bu sempozyumun konusu olarak belirlenmiştir.

Bu kanunla;

- a) 193 sayılı GVK’da,
- b) 213 sayılı VUK’ da,
- c) 3065 sayılı KDVK’ da,
- d) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunun’ da,
- e) 4760 sayılı ÖTVK’da
- e) 5520 sayılı KVK’ da,
- f) 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun’ da
- h) 6183 sayılı AATUHK’da,

bir kısım yeni önlemler ve uygulamalar vergi sistemimize dahil edilmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Yukarıda belirtilen vergi kanunlarda yapılan düzenlemeler, aylardan beri söylenildiği üzere;

- A- Vergilemede adaletin sağlanması,
- B- Bir kısım istisnaların kaldırılması,
- B- Kayıt dışılığının önlenmesi,
- C- Verginin tabana veya tavana yayılmasını

sağlar nitelikte olmadığı baştan ve peşinen söylemek isterim.

Diğer taraftan bu yasanın diğer yasalarda olduğu gibi bir yol takip edilmemiş ve hepinizin bildiği ve duyduğu üzere, yapılması düşünülen birçok değişiklik önce icazet alınmak üzere Cumhurbaşkanına sunulmuş ve alınan talimatlar doğrultusunda belirtilen konular kanun teklifi olarak sunulmuş ve bir çırpıda yasalaşmıştır.

Yapılan düzenlemelerin vergi sistemimize dahil ettiği önlem ve uygulamaların açıklanmasına geçmeden önce belirtelim ki, bu yasayı izleyen birkaç torba yasanın daha Eylül ve Ekim aylarında çıkarılacak olmasıdır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

I. 193 SAYILI GVK’NUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- GVK’ nun mülga 17 nci maddesi başlığı ile birlikte yeniden düzenlenerek, 02.08.2024 tarihinde uygulamaya konulan hükümlerle, vergi sistemimize dar kapsamda da olsa, yeni bir istisna uygulaması getirilmiştir. Buna göre; **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi** niteliğindeki işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını geçmeyen kısmı (2024 yılı için 240.030.- TL’si) gelir **vergisinden istisna** edilmiştir.

Ancak, hizmet erbabı tarafından belirtilen şekilde iktisap edilen pay senetlerinin iktisap tarihinden itibaren;

- Üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı,
- Dört ilâ altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75’i,
- Yedi ilâ on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25’i,

vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın **gecikme faizi** ile birlikte **işverenden** tahsil edilecektir.

Bu düzenlemede görüleceği üzere, pay senedini alan hizmet erbabının hiçbir sorumluluğunu olmaması, bu maddenin uygulanmasını engelleyen birinci ana nedendir. İkinci neden ise, 12 yıllık bir süre çok uzun olup, bu süre içinde işten ayrılmalar veya ölüm gibi sebeplerle hizmet erbabına verilen pay senetlerinin işveren tarafından takibi mümkün olmayabilir. Belki şu akla gelebilir, işveren bu pay senetlerini fiziken hizmet erbabına vermeyip, bir yazıyla bildirim yapar ve senetleri kendi kasasında veya banka kiralık kasalarında saklayabilir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Bu düzenlemede istisna nedeniyle zamanında alınmayan vergilere ilişkin **zamanaşımı** süresi, hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen pay senetlerinin, hizmet erbabı tarafından elden çıkarıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlayacaktır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

2- GVK' nun mülga 69 uncu maddesi başlığı ile birlikte yeniden düzenlenerek; ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahlarının belirlenmesine yönelik yeni bir **vergi güvenlik müessesesi ihdas edilmiştir.**

Bu düzenleme 01.01.2025 tarihinden geçerli olarak uygulanmak üzere; ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik olarak, VUK' nun 127 nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak koşuluyla yoklama **yapılabilir.**

Vergi idaresi tarafından yapılan yoklamalar sonucunda tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır.

Aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı hesaplanır.

Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilmiş olacaktır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Tespit edilen hasılat tutarları ile,

- a) Bilanço usulüne göre defter tutan mükelleflerin, ilgili takvim yılına ait **gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,**
- b) İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerde, ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan **dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,**
- c) Serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerde, ilgili takvim yılına ait **serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,**

karşılaştırılır.

Bu karşılaştırma sonucunda **aradaki farkın %20' den fazla** olması halinde ilgili mükellefler VUK' nun 370 inci maddesi kapsamında **izaha davet edilir.**

Mükellefin izahının değerlendirilmesi, bahsi geçen Kanunun 370 inci maddesi kapsamında yapılır.

Bu madde uygulamasına yönelik usul ve esasların belirleme yetkisi, Hazine ve Maliye Bakanlığına aittir.

DİKKAT: Bu madde hükmü kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

3. GVK'un «Vergi Tevkifatı» başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen ve 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulamaya konulan düzenlemede aşağıda yer verilen ödemelerde de gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüş ve ayrıca tevkifatla ilgili belirleme yapma yekti sınırının kapsamı genişletilmiştir

a) 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun hükümlerine göre, aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yapılan ödemelerden,

b) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.

gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

II. 213 SAYILI VUK'NUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- 02.08.2024 tarihinde geçerli olmak üzere, **vergi aslı** uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır.

Bu kapsamda, VUK' na eklene geçici 35 inci madde düzenlemesinde; 02.08.2024 tarihinden önce;

- a) Uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş,
- b) Uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış,
- c) Çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş,
- d) Uzlaşma talep süresi geçmemiş,

olan vergi ve cezalara ilişkin bu Kanunu 112 nci, 376 ncı, Ek.1 inci, Ek.7 nci, Ek.8 inci, Ek.9 uncu ve Ek.11 inci maddelerinin, 7524 sayılı Kanunla değişmeden önceki hükümlerinin uygulanmak suretiyle sonuçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

2 – VUK'nun 153/A maddesinde yapılan ve yürürlük tarihi 02.08.2024 olan düzenlemelerde;

a) Münhasıran sahte belge düzenleme amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği vergi inceleme raporu ile tespit edilip, mükellefiyeti terkin edilenler ile bunlara ilişkin olanların işe başlama bildirimlerinde mükellefiyet tesisi için **istenecek teminatın üst sınırı 10 milyon TL olarak belirlenmiştir.**

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

b) Söz konusunun maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkrası kapsamında istenilen teminatın verilme süresi 30 günden **60 güne çıkarılmıştır.**

c) Ayrıca ilgili maddenin 3 üncü fıkrası değiştirilmiş ve bu kapsamda öngörülen yükümlülüklerin açıklanan şekilde yerine getiren mükelleflere teminatın iade edilmesi ve mezkûr maddenin birinci fıkrasında sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarı ile tahakkuk etmiş tüm vergi borçlarından sorumlu olmaları sağlanmıştır.

3 – VUK’ nun mükerrer 257 nci maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinde itibaren uygulanması öngörülen düzenlemede; **Tahsilat ve ödemelerin tevsiki zorunluluğuna ilişkin yetkinin kapsamı genişletilerek, mükellefiyeti olmayan ancak işlemlere taraf olan kişiler de dahil edilmesi,**

4 – 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulanacak olan ve VUK’ nun 263 üncü maddesi yapılan düzenleme ile, borsa rayıcı ile değerlendirilecek kıymetlere «kıymetli madenler» de dahil edilmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

5 - VUK' na 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulanacağı öngörülen, «Kıymetli Madenler» başlığı ile 274/A maddesi eklenerek;

- a) Altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenlerin borsa rayici ile değerlendirileceği,
- b) Borsa rayicinin olmadığı veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluştuğu anlaşılması halinde, söz konusu kıymetli madenlerin değerlemeye esas bedel olarak, maliyet bedelinin alınacağı,
- c) Bu madde hükmünün kıymetli maden ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da uygulanacağı,
- d) Kıymetli maden ile olan mevduat ve kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacağı,
- e) Alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak VUK'nun 280 inci, 281 inci ve 285 inci maddelerde yer alan hükümlerin yukarıda (c) ve (d) yer verilen alacak ve borçlar hakkında da uygulanacağı,

hüküm altına alınmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

6 – 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, VUK’ nun 344 üncü maddesine eklenen fıkra ile;

a) Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uymayarak vergi dairesinin itilalı dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda, bu maddenin;

i. Birinci fıkrasına göre kesilecek verginin bir katı tutarında ceza yüzde elli artırılarak,

ii. İkinci fıkrasına göre kesilecek üç katı ceza yüzde elli artırılarak,

iii. Üçüncü fıkra kapsamında kesilecek yüzde elli oranındaki ceza, yüzde elli artırılarak uygulanması gerektiği,

b) Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezaları içinde belirtilen yüzde elli artırımın yapılması gerektiği,

hükme bağlanmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

7 –VUK’ nun 352 inci maddesinde yapılan düzenleme ile «Kanuna bağlı cetvel» ibaresi « Kanuna bağlı 1 sayılı cetvel» olarak değiştirilmiş ve söz konusu cetvelde yer verilen birinci ve ikinci derecede usulsüzlük cezaları aşağıda görüleceği üzere artırılmıştır.

Kanuna Bağlı 1 Sayılı Cetvel

<u>Mükellef Grupları</u>	<u>Birinci Derece</u>	<u>ikinci Derece</u>
	<u>Usulsüzlükler İçin (TL)</u>	<u>Usulsüzlükler İçin (TL)</u>
1.Sermaye şirketleri	20.000	10.000
2.Sermaye şirketleri dışında birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	10.000	5.000
3.İkinci sınıf tüccarlar	5.000	3.500
4.Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüne gelir vergisine tabi olanlar	3.500	2.250
5.Kazançları basit usulde tespit edilenler	2.250	1.500
6.Gelir vergisinden muaf esnaf	1.500	1.000

Yukarıda yazılı usulsüzlük cezaları da, 02.08.2024 tarihinde geçerli olmak üzere uygulanacaktır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

8 – VUK’ nun 353 üncü maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemelerle;

a) 353 üncü madde kapsamındaki cezaların bir kısmı değiştirilmiştir. Buna göre;

Özel Usulsüzlük Fiali (Md.353)

Yeni Ceza Tutarı (TL)

-Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu verilmemesi, alınmaması (elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler dahil)	1. Tespit 10.000 2. Tespit 20.000 3. Tespit 30.000 4. Tespit 40.000 5. Tespit 50.000 Sonraki Tespitler 100.000
. (Belirlenen maktu tutarlardan az olmak üzere belgede yazılması gereken tutarın veya tutar farkının % 10’u)	
-Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	10.000.000
-Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığı’na düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması veya bulundurulmaması	1. Tespit 10.000 2. Tespit 20.000 3. Tespit 30.000 4. Tespit 40.000 5. Tespit 50.000 Sonraki Tespitler 100.000
. -Her bir belge nev’ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	1.000.000
-Her bir belge nev’ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	10.000.000

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Özel Usulsüzlük Fiili (Md.353)

Yeni ceza tutarı (TL)

-Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ve levha bulundurma, asma mecburiyetine uyulmaması	1.700
-Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması	65.000
-Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara her bir işlem için	2.000
-Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine (en fazla yıllık 1.300.000 TL)	6.600
- 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	8.700
-VUK 'nun 127 nci maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığı'nın özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	15.000
-Tasdik raporu ibraz koşulunu yerine getirmeyenlere	Tutarın %5'i
* Alt sınır	230.000
*Üst sınır	2.300.000

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

b) Bazı özel usulsüzlük cezaları yeniden belirlenmiştir.

c) Düzenlenmesi gereken bazı belgelerin düzenlenmediğinin, belgelerin düzenlenmesi gereken tarihten itibaren 5 iş günü içinde alıcı tarafından idareye bildirilmesi durumunda, alıcı adına ceza kesilmemesi ve satıcıya 3 kat ceza kesilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

d) Düzenlenmesi zorunlu belgeler yerine kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi durumunda, belgeleri düzenleyenlere 2 kat özel usulsüzlük cezası kesilmesi, bu durumun alıcı tarafından 5 iş günü içinde idareye bildirilmesi halinde cezanın 6 kat uygulanması hükme bağlanmıştır.

e) Maddenin değişen 3 numaralı bendinde,

i- VUK'nun 232 nci maddenin 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesileceği,

ii- Bu şekilde kesilen özel usulsüzlük cezasının toplamının bir takvim yılı için 50.000 Türk lirasını geçmeyeceği,

iii-Şu kadar ki, bu bent kapsamındaki kişiler tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken tarihi takip eden beş iş günü içerisinde belgenin düzenlenmediğinin idareye bildirilmesi durumunda, bunlar adına özel usulsüzlük cezası kesilmeyeceği,

hüküm altına alınmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

9– VUK’ nun 355 inci maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulanacak olan düzenlemede, bu madde kapsamında kesilecek özel usulsüzlük cezası her bir kağıt için 40 Türk lirasından aşağı olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

10– VUK’ nun mükerrer 355 inci maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacak olan düzenlemede;

a) Uluslararası anlaşmaların bilgi değişimi hükümleri kapsamında bilgi toplanmasını amaçlayan bir düzenleme olan VUK’ nun 152/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara uygulanacak özel usulsüzlük ceza tutarları belirlenmiştir.

b) Tahsilat ve ödemelerin tevsiki zorunluluğuna ilişkin yetkinin kapsamı genişletilerek, mükellef olmayanlar da kapsama alınmış ve bunlara ilişkin kesilecek özel usulsüzlük cezası tespit edilmiştir.

c) VUK’ nun mükerrer 257 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (7) numaralı bendiyle, elektronik ortamda ticari faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara getirilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler adına kesilen özel usulsüzlük cezası yeniden tespit edilmiştir.

d) Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin para transferlerinin, başkasına ait banka hesaplarına yapılması durumunda, banka hesabını kullanan ve başkasına kullandıranlar adına özel usulsüzlük cezası kesileceği yönünde hüküm konulmuştur.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

e) Kendi adına kayıtlı olmayan ödeme sistemlerini veya cihazlarını kullananlara ve başkalarına kullandıranlara her bir tespit için özel usulsüzlük cezası kesilmesi öngörülmüştür.

f) VUK' nun 153/A maddesi gereğince istenilen teminatı vermeyenlere veya teminat tutarını . . tamamlamayanlara özel usulsüzlük cezası kesilmesi hüküm altına alınmıştır.

VUK'nun Mükerrer 355 inci Maddesi Kapsamındaki Özel Usulsüzlük Cezaları

Özel Usulsüzlük Fiili

-VUK 86, 148, 149, 150, mük. 242, 256 ve 257. maddelerde yer alan zorunluluklar ile mük. 257. ve GVK 98/A uyarınca getirilen zorunluluklara uyulmaması

(Elektronik beyanname ve bilgi vermeme, defter ve belgelerle diğer kayıtları ibraz etmeme, muhtasar ve hizmet beyannamesine ilişkin zorunluluklara uymama, ...)

.e-Tebliğata ilişkin yükümlülüklerle uyulmaması (VUK. Md.107/A)

Cezanın Muhatabı

-Birinci sınıf tüccar/Serbest meslek erbabı
-İkinci sınıf tüccar/Defter tutan çiftçi/ Basit usul
-Diğerleri

Yeni Ceza Tutarı (TL)

20.000

10.000 . .

5.000

-Birinci sınıf tüccar/Serbest meslek erbabı

6.900

-İkinci sınıf tüccar/Defter tutan çiftçi/Basit usul

3.400

-Diğerleri

1.800

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

<u>Özel Usulsüzlük Fiili</u>	<u>Cezanın Muhatabı</u>	<u>Yeni Ceza Tutarı (TL)</u>
-Araçlı hizmet sağlayıcılara ilişkin bildirim, bilgi, muhafaza ve ibraz zorunluluğuna uymama (VUK mük. md 257/7)	-Birinci sınıf tüccar/Serbest meslek erbabı	20.000
..	-İkinci sınıf tüccar	10.000
(Bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi için)	Üst sınır (Her bir bildirim için)	10.000.000
-Petrol, LPG ve araç ticaretine ilişkin teminat verme hükümlerine uymama (VUK Mük. Md. 257/8 ve 10)	- Genel oran	Brüt satışlar toplamını binde 3'ü
	- Alt sınır	200.000
	- Üst sınır	10.000.000
- Gerçek faydalanıcı bilgisine ilişkin yükümlülükler uymaması (VUK mük. Md.257/9)		60.000
- Uluslararası anlaşmaların bilgi değişimi hükümleri kapsamında istenen bilgi verme yükümlülüğüne uymaması (VUK 152/A)		60.000
- Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymama	-Genel oran	Tutarın %10'u
	-Üst sınır	20.000.000

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Özel Usulsüzlük Fiili

-Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin para transferlerinin, başkalarına ait hesaplara

Azami ceza tutarı (yıllık) 20.000.000

- Başkasına ait POS cihazı kullanımı

-VUK. Md.153/A göre istenen teminatın verilmemesi

ÖKC ve POS cihazları ile ilgili düzenlemelere uyulmaması (ÖKC üreticileri, servis sağlayıcıları, bankalar, ödeme kuruluşları, elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması konusunda hizmet verenler, vb.)

• www.vergiportali.com/

• PwC

Ceza Tutarı (TL)

İşleme konu tutarın %10'u

Asgari ceza tutarı

-Birinci sınıf tüccar/Serbest

meslek erbabı

20.000

-İkinci sınıf tüccar/Defter

tutan çiftçi/Basit usul

10.000

-Diğerleri

5.000

Azami ceza tutarı (yıllık)

20.000.000

-Birinci sınıf tüccar/Serbest

meslek erbabı

60.000

-İkinci sınıf tüccar/defter

tutan çiftçi/Basit usul

30.000

-Diğerleri

15.000

Azami ceza tutarı (yıllık)

20.000.000

Sahte belgede yer alan tutarın %10'u

Asgari ceza tutarı

690.000

Azami ceza tutarı

10.000.000 -

Bir takvim yılında kesilecek

azamı ceza tutarı

20.000.000

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

VUK. Mük. Md.355 ile ilgili olarak;

1. Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların, banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. aracılığıyla başkalarının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın %10' u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Anca, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20.000.000 Türk lirasını geçemez.

2. 23.02.2006 tarih ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca izin verilen durumlar hariç olmak üzere kredi kartı, banka kartı, ön ödeme kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen tahsilatların, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları aracılığı ile yapılması durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve kendi adına kayıtlı olan bu sistemleri veya cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan özel usulsüzlük cezasının 3 katı uygulanır. Şu kadar ki, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasını toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

3. **Basın Açıklaması:** Bayi-alt bayi ilişkisi ve benzeri ilişki kapsamında gerek kendisine tahsis edilen POS cihazını kullandıran gerekse bu cihaz vasıtasıyla teslim ettikleri mal ve hizmetlere ilişkin tahsilatlarını yapan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunda yer alan hükümler gereğince belge düzenleme, hasılat kaydetme ve diğer yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmeleri koşuluyla bahse konu mevzuatta öngörüldüğü şekilde hareket edebilmeleri mümkün bulunmaktadır.

4. Mal teslim veya hizmet ifalarında müşteri ile ödemeyi yapan kart sahibinin farklı olmasının bir önemi yoktur. Böyle bir durumda özel usulsüzlük cezası uygulanması söz konusu değildir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

11- VUK' nun 376 ıncı maddesinin 2 nci fıkrası 02.08.2024 tarihinden geçerli olmak üzere, yürürlükten kaldırılmıştır.

12- VUK' nun verginin uzlaşma kapsamı dışında tutulmasına ilişkin düzenlemelerine paralel olarak uzlaşma hükümlerinin yer aldığı;

a) Ek. 1 inci maddesinde yer alan «vergi», «vergiler» ve «harçlar» ibareleri metinden çıkarılmıştır.

b) Ek. 7 nci maddesindeki «vergi» ve «vergiye» ibareleri metinden çıkarılmıştır.

c) Ek. 8 inci maddesinde yer alan «vergi» ibaresi ile «112 nci madde» metinden çıkarılmış ve «8 numaralı bent» ibaresi «dördüncü fıkra» olarak değiştirilmiştir.

d) Ek. 9 uncu maddesinde yer alan «uzlaşılabilir vergi ve cezalar hakkında 376 nci maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi hükmü dışında indirim uygulanmaz» ibaresi «uzlaşılabilir cezalar hakkında başkaca bir indirim uygulanmaz» şeklinde değiştirilmiş ve «vergi» ibaresi metinden çıkarılmıştır.

e) Ek. 11 inci maddelerinde yer alan «vergiler ve bunlara» ibaresi «vergilere» olarak değiştirilmiş, «tarh edilecek vergi ve» ibaresi ile «verginin tarhından ve» ibaresi metinden çıkarılmış ve ikinci fıkrayı son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

IV. 3065 SAYILI KDVK'NUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1 - KDVK' nun 13 üncü maddesinde yapılan ve 01.09.2024 tarihinden geçeri olmak üzere yürürlüğe konulan düzenlemede; gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatların, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmediğinden dolayı bu sayılan araçlar için limanlarda yapılan hizmetler istisna kapsamında çıkarılarak KDV'ne tabi tutulması sağlanmıştır.

2 - KDVK' nun 16 ncı maddesinde yapılan ve 01.11.2024 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren ibare değişikliği düzenlemesinde; Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, 7 numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç) denilmek suret ile ithalatta KDV muafiyeti daraltılmıştır.

3 – KDVK' nun 17 nci maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan düzenlemede; **devir ve bölünme nedeniyle birleşilen veya bölünen şirkete devreden** KDV tutarı, devralan şirkette indirimi, vergi incelemesi sonucuna göre yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

4 – KDVK' nun 30 uncu maddesine eklenen ve **01.01.2030 tarihinde yürürlüğe girecek** olan bent hükmü ile, **beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin indirim konusu yapılması engellenmiştir.**

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

5 – KDVK’ nun 36 ncı maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulamaya giren düzenleme ile; **KDVK hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esası benimsenmiştir.**

6 - 01.01.2030 tarihinde yürürlüğe girecek olan ve KDVK’ nun 58 inci maddesine eklenen fıkra ile; KDVK’ nun 30 uncu maddesinin birinci fırasını (f) bendi uyarınca **5 takvim yılı süresince indirim konusu yapılamayan KDV tutarı, sonraki dönemlere devreden kdv hesabından çıkarılarak özel bir hesaba alınacağı, bu hesaba alındıktan sonra üç yıl içinde mükellefin talebi üzerine, VUK’ da düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı kalınmaksızın talep tarihinden itibaren bir yıl içinde yapılacak vergi incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak alınabileceği açıklanarak, talepte bulunulmayan kdv’nin gider olarak yazılamayacağı hüküm altına alınmıştır. (Bu düzenleme KDV temel prensiplerine aykırılığı nedeniyle uygulamada hayli sorunların çıkacağını şimdiden söyleyebiliriz!!!)**

Ayrıca bu düzenlemede, Hazine ve Maliye Bakanlığına, söz konusu maddenin uygulanmasında vergi incelemesi dışında farklı usuller tespit etmeye ve maddenin uygulanmasına yönelik usul ve esasları tespit etmeye yetki verilmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

7– KDVK’ nuna eklenen ve 02.08.2024 tarihinden geçerli olmak üzere uygulamaya giren geçici 45 inci maddesi ile; **6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle** genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında **imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmesi** ve bu kapsamdaki işlemler nedeniyle yüklenilen kdv’ sini indirimi ve indirimle giderilemeyen kdv’ sinin iade edilmesi ile bu maddenin uygulanmasına yönelik usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

IV. 3218 SAYILI SBK’NUNDA YAPILAN DÜZENLEME

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasını (a) bendinde yapılan ve 01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe girecek olan düzenlemede; **serbest bölgelerde uygulanan istisna kapsamı imal ettikleri ürünlerin yurt dışı satışında sağlanan kazançlarla sınırlandırılmıştır.**

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

V. 4760 SAYILI ÖTVK'NUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1 – ÖTVK' nun diğer istisnaları düzenleyen 7 nci maddesinde yapılan ve 01.11 2024 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girecek olan düzenlemede, Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının;

a) (3) numaralı bendinde yazılı (Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayi Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, üretim, modernizasyon ve yazılım ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesinin),

b) (5) numaralı bendinin (a) alt bendinde yazılı (Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu ve motorsuz özel nakil vasıtalarının),

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

c) (7) numaralı bendinde yazılı (Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilecek eşyadan,

i- Eğitim, bilim ve kültür amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,

ii- Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

iii- Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

iv- İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama doku tipi ayırma belirteçleri,

v- İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

vi- Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşyanın,

d) (12) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer verilen (Malûl ve engellilerin kullanımına mahsus eşyanın)

ithalinde özel tüketim vergisi istisnası kaldırılmıştır.

2 – ÖTVK' nun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan «tutarı %20' sine tekabül eden» ibare madde metninden çıkarılmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

VI – 5520 SAYILI KVK’NUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1 – KVK’nun 5 inci maddesinde yapılan ve 01.01.2025 tarihinde yürürlüğe girecek olan düzenleme ile,

a) Kanununun 5 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin sonuna eklenen hüküm ile, diğer yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen, (d) bendindeki istisnadan yararlanamayan fon ve ortaklıklardan elde edilenler hariç, kâr payları bu istisnadan yararlanamayacağı belirtilmiştir.

b) Kanununun 5 inci maddesini «Türkiye’de kurulu» başlıklı (d) bendine eklene paragraf ile; Bu **istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların en az %50’ sinin**, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar kâr payı olarak dağıtılması şartı getirilmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

2 – KVK’ nun 15 inci maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden geçerli olmak üzere uygulaması öngörülen düzenleme ile;

a) Kurumlar vergisi tevkifatının kapsamı genişletilmiş ve buna ilişkin olarak maddeye aşağıdaki (h) ve (ı) bentlerinde belirtilen ödemelerden de tevkifat yapılması hüküm altına alınmıştır.

h) 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

ı) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.

b) Ayrıca maddenin dördüncü fıkrasında yer alan ve Cumhurbaşkanına verilen yetkinin kapsamı genişletilerek, kanuna eklenen ve yukarıda yer verilen (h) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (ı) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkili kılınmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

3 – KVK’ nun 30 uncu maddesinde yapılan ve 02.08.2024 tarihinden itibaren uygulaması öngörülen düzenleme ile;

a) Kurumlar vergisi tevkifatının kapsamı genişletilmiş ve buna ilişkin olarak maddeye aşağıda belirtilen (e) ve (f) bentlerinde belirtilen ödemelerden de tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

e) 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunan hizmet sağlayıcılara ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara yaptıkları ödemelerden.

f) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunanlardan mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.

b) Ayrıca maddenin dördüncü fıkrasında yer alan ve Cumhurbaşkanına verilen yetkinin kapsamı genişletilerek, kanuna eklenen ve yukarıda yer verilen (e) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (f) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkili kılınmıştır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

4 – KVK’ nun 32 nci maddesine eklenen ve 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe konulan düzenlemede; emeklilik şirketleri ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan şirketlerin kurum kazançlarında %30 oranında kurumlar vergisine tabi olacağı hükme bağlanmıştır.

5 – KVK’ na eklenen ve 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe konulan «Yurt içi asgari kurumlar vergisi» başlıklı 32/C maddesiyle, eskiden Türk Vergi Sistemimizde var olan ve yürürlükten kaldırılan ve bu defa yapılan düzenleme ile sitemimize tekrar dahil edilen yurt içi asgari kurumlar vergisi oranı %10 olarak belirlenmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Bu vergi uygulaması, Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci ve 32/A madde hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olmayacaktır.

Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisinin Matrahı = (Ticari Bilanço Kârı + Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler) – Düşülmesi Kabul Edilen İstisna ve İndirimler.

Yurt içi asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında, kurum kazancından aşağıda 12 kalemde sayılan istisna ve indirimler düşülecektir.

a) KVK' nun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendinde yer alan tam mükellef kurumlardan elde edilen iştirak kazançları.

(d) bendinde yer alan ve sahip oldukları taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında kalan diğer istisna kazançları.

(ç) bendinde yer alan emisyon primi kazançları.

(i) bendinde yer alan risturnlar.

(j) bendinde yer alan finansal kiralama şirketleriyle yapılan sat-kirala- geri al işlemlerinden elde edilen kazançlar,

(k) bendinde yer alan varlık kiralama şirketlerine kira sertifikası ihraç amacı ile yapılan sat-geri al işlemlerinden elde edilen kazançlar.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

b) KVK' nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

(g) bendinde yer alan girişim sermayesi fonu.

(h) bendinde yer alan korumalı işyeri indirimi.

c) **4490 sayılı Türk Uluslararası** Gemi Sicil Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında Türk Uluslararası Gemi siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinde ve devrinden elde edilen istisna kazançlar.

d) 3218 sayılı **Serbest Bölgeler** Kanunu kapsamında vergiden istisna kazançları.

e) 4691 sayılı **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri** Kanunu kapsamındaki istisna kazançlar.

f) 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılan **Ar-Ge ve tasarım indirimleri**.

KVK' na eklenen 32/C maddesinde belirtildiği gibi, hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden aşağıda yer verilen vergilerin indirilmesi sonucunda kalan miktar **yurt içi asgari kurumlar vergisi olarak ödenecektir**.

a) KVK' nun 32 inci maddesinin 6, 7 ve 8 inci fıkraları uyarınca indirim oran uygulanması nedeniyle alınmayan vergiler.

b) Bu düzenlemenin **yürürlüğe girdiği tarihten önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının** kullanılması nedeniyle KVK' nun 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergiler.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Yurt içi asgari kurumlar vergisi geçici vergi dönemleri içinde uygulanacaktır.

İlk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulanmayacaktır.

Yeni ihdas edilen yurt içi asgari kurumlar vergisi oranını; sektörel, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibariyle ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar indirmeye veya bir **katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı**, maddenin uygulanmasına yönelik usul ve esasları belirlemeye de Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

6 - KVK' nun 36 ncı maddesinde sonra gelmek üzere, «Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi ve Geçici Maddeler» başlığı halinde Beşinci Kısım eklenmiştir.

(*) OECD tarafından hazırlanan ve Sütun II Model Kurallar olarak da adlandırılan küresel asgari kurumlar vergisi, yıllık geliri 750 milyon Euro veya daha fazla olan çok uluslu işletmeler grubunun üyesi şirketlerin, faaliyet gösterdikleri her bir ülkede elde ettikleri gelir üzerinden, asgari %15 oranında vergi ödemesini sağlamak için tasarlanmıştır.

7524 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemeyle, OECD Model Kurallar dikkate alınmak suretiyle söz konusu gelir limitini aşan büyük çok uluslu işletmelerin asgari %15 oranında vergi ödemesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Kurumlar Vergisi Kanununa yukarıda yer verildiği üzere 5 inci kısım eklenmiştir.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Bu kısımda, kapsama giren çok uluslu şirketlerin tabi olacakları yerel ve küresel asgari kurumlar vergisinin konusuna, mükelleflerine, matrahına, vergi oranına, istisna ve muafiyetlerine ve söz konusu verginin uygulanmasına yönelik düzenlemelere yer verilmiştir. Düzenlemelerin 2024 hesap dönemini (özel hesap dönemleri için 2024 yılında başlayan özel hesap dönemlerini) kapsayacak şekilde yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

İşletmelerin ek vergi yükümlüğünün tespitinde öncelikle vergi yükünün hesaplanması gerekmektedir. Düzenlemeye göre, finansal muhasebe (IFRS) üzerinden hesaplanan vergilerin kazanç toplamına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi yükünün hesabında dikkate alınacak kapsanan vergiler olarak hesaplanan kurumlar vergisi yanında kar dağıtımından tahakkuk eden stopaj tutarı da dikkate alınacaktır. Ayrıca toplam ertelenmiş vergi düzeltme tutarı da kapsanan vergilerin hesabında önem arz etmektedir.

Hesaplamalarda dikkate alınması gereken bir diğer önemli husus OECD modelinde de öngörülen istisna düzenlemesidir. Ek vergi yükümlülüğünü azaltmaya yönelik olarak, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi matrahından, 2024 hesap dönemi için maddi duran varlıkların net defter değerinin %7,8'i, bağlı işletmelerin çalışanlarının brüt ücretlerinin %9,8'i tutarında istisna uygulanacaktır. İstisna tutarı, ek vergiye konu gelirden düşülecek ve kalan tutar üzerinden ek vergi hesaplanacaktır.

VERGİ SİSTEMİMİZİN YENİ ÖNLEM VE UYGULAMALARI

Uygulamadaki karmaşık yapıdan dolayı, geçiş döneminde Ülke Bazlı Raporlama (CbCR) verileri üzerinden basitleştirilmiş bir hesaplama yaklaşımı (Güvenli Liman Uygulaması) getirilmiştir. Geçici güvenli liman kapsamında olan işletmeler için tamamlayıcı ek vergi «sıfır» olarak dikkate alınacak ve detaylı bir bilgi beyannamesi bu işletmelerden aranmayacaktır.

Nihai ana işletmesi Türkiye’de bulunan grupların, küresel asgari tamamlayıcı vergi beyanlarını, 2026 yılının Haziran ayının sonuna kadar verilecek küresel asgari kurumlar vergisi beyannamesi kapsamında yerine getirmeleri beklenmektedir.

Bu beyan öncesinde ise çok uluslu işletme gruplarına bağlı ve Türkiye’de yerleşik olan işletmelerin ayrıca yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi beyannamesini 2025 yılı Aralık ayında vermeleri gerekecektir.

(* Bu kısımdaki açıklamalar PwC Vergi Bölümünün 2024/37 sayılı bülteninden alınmıştır.

VII – 5597 SAYILI YDÇHHK’NUNDA YAPILAN DÜZENLEME

Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer ve 12.08.2024 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğü ön görülen değişiklik ile **“50 Türk lirası” olan yurt dışı çıkış harcı 500 Türk lira** olarak belirlenmiştir.

SABRINIZ

İÇİN

TEŞEKKÜRLER.

Başarı için üç adım atmanız yeterlidir.

1. İstemek

2. Teşebbüse geçmek

3. Elinden geleni yapmak

Dr. Ahmet Kavak